

tilknytning mellem den, der bærer navnet, og den fra hvem navnet er afledt. I eksemplet "Petersdatter" er bæreren af navnet datter af Peter. Navnet bør derfor ikke efter § 4 eller andre bestemmelser i loven kunne gives videre til andre, der ikke er datter af Peter. Bestemmelsen gælder også for udenlandske patronymer. Er navnet derimod ikke taget i medfør af de nævnte bestemmelser, er bestemmelsen ikke til hinder for, at man kan tage navnet, uanset at navnet f.eks. efter en fremmed navnekultur må anses for et patronymnavn. Det skyldes, at de danske myndigheder ikke bør pålægges i alle tilfælde at kontrollere, om et udenlandsk navn har karakter af et patronymnavn. I praksis er det formentlig kun nordiske patronymnavne på f.eks. -søn/-datter, der vil kunne virke sprogligt kønsmisvisende eller anstødelige for den almindelige danske sprogbruger.

En tilsvarende regel findes i forslaget til § 5 for så vidt angår muligheden for at tage ægtefællens eller samleverens efternavn samt i § 11, stk. 2, for mellemnavne, der er afledt af et efternavn.

Efter *stk. 3* kan et mellemnavn ikke tages som efternavn i medfør af *stk. 1, nr. 3*, hvis mellemnavnet er taget i medfør af § 11, stk. 1, nr. 4, dvs. at der er tale om et egentligt fornavn. Bestemmelsen sikrer, at adgangen til at tage et fornavn som mellemnavn ikke medfører, at alle egentlige fornavne dermed kan tages som efternavne.

Efter *stk. 4* kan et efternavn ikke tages i medfør af *stk. 1, nr. 6*, hvis det betegner det modsatte køn i forhold til den, der skal bære navnet. Ministeren for familie- og forbrugeranliggender kan dog fastsætte regler, der for transseksuelle personer gør undtagelse herfra. Bestemmelsen svarer til forslaget til § 13, stk. 2, 2. pkt., i forhold til fornavne og § 7, stk. 2 og 3, 2. pkt., vedrørende patronymnavne. Der henvises derfor til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Efter *stk. 5, 1. pkt.*, kan ministeren for familie- og forbrugeranliggender fastsætte nærmere regler om samtykke, jf. *stk. 1, nr. 4-5* og *7*. Ministeren vil kunne fastsætte krav om, at samtykket skal meddeles på blanketter (herunder elektronisk) samt krav til sikring af, at et skriftligt samtykke er afgivet af den rette person.

Efter *stk. 5, 2. pkt.*, kræves der også samtykke fra børn, der er fyldt 12 år, for at få et efternavn i medfør af *stk. 1, nr. 7*, der forudsætter samtykke fra alle bærere af navnet. Nægter barnet at samtykke, kan ansøgeren ikke få det ønskede navn i medfør af bestemmelsen, uanset om forældremyndighedens indehaver har samtykket hertil. For yngre børn stilles ikke et sådant

krav. I disse tilfælde meddeles samtykke således af den eller de, der har forældremyndigheden over barnet.

Om samtykke fra og høring af et barn ved ændring af dets eget navn henvises til forslaget til § 22.

Efter *stk. 5, 3. pkt.*, kan ministeren for familie- og forbrugeranliggender, hvor særlige forhold taler herfor, undtage fra kravet om samtykke i *stk. 1, nr. 4-5*. Der er tale om en snæver undtagelsesbestemmelse, der alene har til formål at sikre, at det som hidtil er muligt at tage en afdød sted- eller plejeforælders efternavn, hvis det må antages at være stemmende med afdødes ønske. Dette kan f.eks. ske ved en erklæring fra afdødes nærmeste slægt, dvs. børn, forældre eller søskende eller fra en ægtefælle eller samlever.

Til § 5

Efter forslagets *stk. 1* kan den ene ægtefælle med den anden ægtefælles samtykke tage dennes efternavn, hvis parterne ønsker fælles efternavn. Bestemmelsen svarer med redaktionelle ændringer til § 4, stk. 1, i den gældende navnelov. Bestemmelsen i den gældende navnelov om, at navnet ikke må være erhvervet på grundlag af ægteskab, er dog foreslået ophævet. Dette bevirker, at en ægtefælle med den anden ægtefælles samtykke kan tage dennes efternavn, uanset at dette efternavn er erhvervet på grundlag af et tidligere ægteskab. Om overvejelserne herom henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.

Endvidere er det som noget nyt anført, at det ikke er muligt at tage en ægtefælles navn, hvis dette er taget i medfør af § 7, stk. 1, nr. 1 eller 2 om patronymnavne. Herom henvises til bemærkningerne til § 4, stk. 2.

Efter forslaget i *stk. 2* kan ugifte samlevende under samme betingelser tage fælles efternavn. Om baggrunden herfor og overvejelserne herom henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.

Bestemmelsen omfatter personer, der ikke er gift, men som erklærer, at de lever i et ægteskabslignende forhold, og som enten har levet sammen i mindst 2 år eller har fælles børn under 18 år, der har eller skal have navnet som efternavn. Bestemmelsen finder også anvendelse på faste samlevende af samme køn.

Kravet om, at parterne skal erklære at leve i et ægteskabslignende forhold, sikrer, at det ikke er muligt for f.eks. studiekammerater, der bor sammen, at antage fælles efternavn efter denne bestemmelse. Tilsvarende vil det ikke være muligt for 3 eller flere voksne, der bor sammen, at antage fælles efternavn efter forslaget til § 5, stk. 2.